

PLÁN VÝCHOVNÉHO PORADENSTVÍ NA ŠKOLNÍ ROK 2023/2024

**se zaměřením na oblast sexuální výchovy, prevence drogových závislostí
a jiného rizikového chování, projevů rasismu, xenofobie, netolerance a násilí
a na výchovu ke zdravému způsobu života**

Plán výchovného poradenství byl zpracován v návaznosti na:

- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance z 23. 3. 1999 (č.j. 14423/99-22)
- Pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prosazování rovnosti mužů a žen ve výchovně vzdělávacím procesu ve školách a školských zařízeních (č.j. 12 908/2000-23)
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví z 11. 3. 2002 (č.j. 10 194/2002-14)
- Vyhlášku č. 197/2016 Sb., kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, v platném znění (č. II vyhlášky č. 103/2014 zrušen vyhláškou č. 27/2018 Sb.)
- Metodické doporučení k prevenci rizikového chování dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21 291/2010-28 s účinností k 1. 11. 2010 (v roce 2016 doplněno na 21 příloh)
- Metodický pokyn ministryně školství k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, č.j. 21 149/2016
- Školský zákon č. 82/2015 Sb, § 16 – Podpora vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami
- Vyhlášku č. 27/2016 Sb. ze dne 21. 1. 2016 o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných (účinnost od 1. 9. 2016) a její novela č. 270/2017 Sb. platná od 1. 9. 2017.

Úkoly ředitele školy

1. Věnovat pozornost optimalizaci sociálního a psychického prostředí školy, zvýšenou pozornost věnovat mládeži s problémovým vývojem a rizikovým chováním.
2. Spolupracovat s osobou odpovědnou za oblast prevence zneužívání návykových látek a vytvářet jí k její práci optimální podmínky.
3. Podporovat vhodnými akcemi pro pedagogické pracovníky jejich informovanost o této problematice a vést je ke schopnosti pomoci.
4. Uspořádat (tříkrát ročně) schůzku s třídními učiteli a výchovným poradcem a projednat na ní výchovné a vzdělávací problémy žáků jednotlivých tříd.
5. Podporovat preventivní aktivity žáků v mimoškolní výchově.
6. Dbát na dodržování zákazu nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek v areálu školy, zajistit, aby porušení tohoto ustanovení bylo klasifikováno jako hrubý přestupek a byly z něj vyvozeny patřičné sankce.
7. Upozornit rodiče žáků se speciálními vzdělávacími potřebami na možnost přiznat uzpůsobení podmínek konání státní maturitní zkoušky.
8. Zajistit žákům se speciálními vzdělávacími potřebami poskytování potřebných podpůrných opatření.

Úkoly výchovného poradce

1. Na začátku školního roku zpracovat plán výchovného poradenství, seznámit s ním všechny pedagogické pracovníky a vést ho jako součást plánu práce školy na příslušný školní rok.
2. Metodicky vést pedagogické pracovníky školy, spolupracovat při odborných činnostech školní preventivní strategie. Spolupracovat s třídními učiteli při sledování vývoje sociálních vztahů mezi žáky a věnovat maximální pozornost všem signálům od dětí a rodičů, které by mohly vést k odhalení jakýchkoliv projevů šikánování či rizikového chování.
3. Ve spolupráci s třídními učiteli a ostatními vyučujícími vytvářet vhodné podmínky, formy a způsoby práce pro žáky nadané a mimořádně nadané, pro příslušníky národnostních menšin nebo etnických skupin a pro žáky ze sociálně znevýhodněného prostředí.
4. Dbát důsledně na prosazování výchovy proti rasismu, netoleranci, xenofobii a násilí, na prosazování rovnosti mužů a žen ve výchovně vzdělávacím procesu. Úzce spolupracovat s třídními učiteli a s vyučujícími předmětů Občanská nauka, Společenská kultura a Právo.
5. Podílet se na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci rizikového chování (záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování aj). Vést přehled o žácích s vysokou absencí a spolu s TU a rodiči působit na její snižování. Sledovat žáky ohrožené školním neúspěchem a spolu s vyučujícím hledat možnosti účinné pomoci (viz ŠVP). Podporovat žáky nadané a mimořádně nadané viz ŠVP.
6. Spolupracovat s vedením školy při náboru nových žáků a prezentačních akcích školy.
7. Pro rodiče žáků prvních ročníků uspořádat informativní schůzku s vysvětlením úkolů výchovného poradenství, významu prevence rizikového chování a postupu v případě, že u svých dětí zjistí zneužívání návykových látek. Seznámení rodičů s Preventivním programem školy a Programem proti šikánování. Informování rodičů o možnostech odborného poradenství na příslušných institucích.
8. Získat písemný souhlas zákonných zástupců a zletilých žáků s orientačním testováním na alkohol a OPL a souhlas se seznámením se s existencí **školních dokumentů** (zejména školní řád a materiály výchovného poradenství) a jejich dostupností na webových stránkách školy.
9. Spolupracovat s ředitelem školy, TU a ŠPZ při poskytování potřebných podpůrných opatření žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a při práci s nadanými žáky.
10. Informovat žáky se speciálními vzdělávacími potřebami o možnosti přiznat uzpůsobení podmínek konání státní maturitní zkoušky.
11. Pro žáky s doporučením zpracovat individuální vzdělávací plány.
12. Spolupracovat s odborníky a konzultanty pedagogicko-psychologické poradny a odboru školství městského úřadu.
13. Spolupracovat s místními firmami při zajišťování odborných praxí žáků a pracovních příležitostí pro absolventy školy.
14. Spolupracovat s úřadem práce v Šumperku při zpracování přehledů o umístění absolventů, využívat informačních služeb informačního poradenského střediska úřadu práce ke kariérovému poradenství.
15. Účastnit se akcí pořádaných k dané problematice, zpracovat z nich písemný materiál a informovat o nich pedagogické pracovníky.

16. Spravovat sbírku vhodné literatury a jiných materiálů, která bude k dispozici všem vyučujícím. Mít k dispozici aktuální databázi spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování, např. PPP, orgány sociální péče, centra krizové intervence apod.
17. Vést evidenci o umístění absolventů školy, nástěnku výchovného poradenství, deník uskutečněných akcí výchovného poradenství a zpracovat přehled uskutečněných akcí do výroční zprávy školy.

Úkoly školního metodika prevence

1. Metodicky vést pedagogické pracovníky školy, spolupracovat při odborných činnostech školní preventivní strategie. Spolupracovat s třídními učiteli při sledování vývoje sociálních vztahů mezi žáky a věnovat maximální pozornost všem signálům od žáků a rodičů, které by mohly vést k odhalení jakýchkoliv projevů šikanování či rizikového chování.
2. Podílet se na realizaci aktivit školy zaměřených na prevenci rizikového chování (záškoláctví, závislostí, násilí, vandalismu, sexuálního zneužívání, zneužívání sektami, prekriminálního a kriminálního chování, rizikových projevů sebepoškozování aj).
3. Zpracovat Preventivní program školy, jehož součástí je Program proti šikanování
4. Vést přehled o žácích s vysokou absencí a spolu s TU a rodiči působit na její snižování.
5. Ve spolupráci s výchovným poradcem získat písemný souhlas zákonných zástupců a zletilých žáků s orientačním testováním na alkohol a OPL a souhlas se seznámením se s existencí školních dokumentů (zejména se školním řádem a materiály výchovného poradenství) a jejich dostupností na webových stránkách školy.
6. Spravovat sbírku vhodné literatury a jiných materiálů, která bude k dispozici všem vyučujícím. Mít k dispozici aktuální databázi spolupracovníků školy pro oblast prevence rizikového chování, např. PPP, orgány sociální péče, centra krizové intervence apod.
7. Zajistit aktualizaci informací z oblasti prevence rizikového chování na webových stránkách školy.

Úkoly všech pedagogických pracovníků

1. Systematicky a nenásilnou cestou působit na žáky svými jednoznačnými postoji a vlastním osobním příkladem.
2. Uplatňovat ve výchovném působení na žáky Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance a Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních.
3. Vycházet z Preventivního programu školy, podporovat vzdělávání v oblasti zdravého životního stylu, občanskou, právní a etickou výchovu a formování správných postojů, hodnot a způsobů chování.
4. Věnovat náležitou pozornost zavádění výchovy ke zdravému způsobu života a její zásady aplikovat co nejvíce do celého života školy, a to především širokou nabídkou sportovní a jiné zájmové činnosti. Zvyšovat odolnost mladistvých proti stresu, dlouhodobým frustracím a naučit je zvládat různé životní problémy a konflikty.
5. Dát ve svých vyučovacích hodinách prostor pro diskusi k dané problematice, bude-li vhodná příležitost a žáci o ni projeví zájem.
6. Věnovat pozornost rizikovým skupinám mládeže, při podezření na zneužívání návykových látek, při projevech jiného rizikového chování, jako je hráčství na automatech, šikanování, vandalismus, brutalita, rasismus, kriminalita, xenofobie apod.
7. Maximálně spolupracovat s třídními učiteli, s výchovným poradcem a školním metodikem prevence při odhalování jakýchkoliv projevů násilí a šikanování mezi žáky.

8. Maximálně podporovat kvalifikovanou mimoškolní výchovu, rozvíjet aktivity žáků ve volném čase nabídkou zájmových kroužků, prací na internetu či studiem jazyků v odpoledních jazykových kurzech.
9. Snažit se o prohloubení a zlepšení spolupráce s rodiči.
10. Dále pokračovat v opatřeních ke snižování absence žáků a jejího řádného omlouvání.
11. Spolupracovat s výchovným poradcem při integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a v péči o žáky nadané a mimořádně nadané.
12. Spolupracovat s výchovným poradcem na podpoře žáků ohrožených školním neúspěchem (viz ŠVP).

PLÁN PRÁCE

Jednotlivé akce plánu práce budou zařazeny v průběhu školního roku podle aktuální nabídky a podle provozních možností školy. Z toho důvodu u nich není uveden termín plnění.

- 1) Ve spolupráci s TU závěrečných ročníků zpracovat přehled o umístění absolventů školy a předat ho na Úřad práce Šumperk.
- 2) Schůzka výchovného poradce s rodiči žáků prvních ročníků na téma Úkoly výchovného poradenství a Preventivní program školy na OA Šumperk (odkaz na PPS a jeho 22 příloh na webu školy), jehož součástí je i Program proti šikanování. Rodiče jsou seznámeni s výsledky anonymní ankety na téma drogové závislosti.
- 3) Ve spolupráci s PPP zajistit besedu s odborníky na téma Vztahy ve třídě, rizika při utváření třídního kolektivu, šikana.
- 4) Realizace osvědčených přednášek v rámci primární prevence (vše záleží na aktuální epidemické situaci).
- 5) Beseda pro žáky závěrečných ročníků o možnostech a systému studia na VŠ (ve spolupráci se studenty VŠ) a o úkolech a práci Úřadu práce (návštěva úřadu práce; únor – p. Kašparová).
- 6) Pomoc výchovného poradce uchazečům o studium na VŠ a VOŠ (objednávky Učitelských novin se seznamem VŠ, publikací TUTOR, jak psát odvolání proti nepřijetí).
- 7) Využití aktuální nabídky komponovaných pořadů, návštěv zajímavých osobností, kulturních, společenských i sportovních akcí, které mohou pomoci žákům při utváření zdravého životního stylu.
- 8) Maximální podpora rozvoje mimoškolních aktivit žáků, zejména v těch oblastech, o které sami projeví zájem, např. florbal, volejbal, aerobic, posilovna, kroužek výpočetní techniky a internetu, individuální studium na jazykové škole.
- 9) Soustavná péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (evidence, spolupráce se ŠPZ, příprava dotazníků pro ŠPZ, zpracování plánů pedagogické podpory a doporučení a vyhodnocování účinnosti poskytovaných podpůrných opatření) a nadané žáky. Sledování žáků ohrožených školním neúspěchem a hledání možností efektivní pomoci. Vedení přehledu o žácích s vysokou absencí, tlak na její snižování.

V Šumperku dne 30. srpna 2023

Mgr. Hana Stromšíková
výchovná poradkyně

Ing. Tom Ristovský
ředitel školy